

คำสั่ง

คดีหมายเลขดำที่ ลต. ๑ / ๒๕๕๒

คดีหมายเลขแดงที่ ๑๖๖๔ / ๒๕๕๒

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลอุทธรณ์ภาค ๕

วันที่ ๒๓ เดือน กรกฎาคม ๒๕๕๒

ความคดีเลือกตั้ง

ระหว่าง	{	คณะกรรมการการเลือกตั้ง	ผู้ร้อง
		นายชนชัย สุประดิษฐกุล	ผู้คัดค้าน

เรื่อง เพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ขอให้มีการเลือกตั้งใหม่

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๑ ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย ประกาศให้มีการเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย ในวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ผู้ร้องประกาศผลการเลือกตั้ง ผู้คัดค้านได้รับการเลือกตั้งคนหนึ่งด้วย นายสุรพล ดุรงค์ชยานุรักษ์ ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย เขตเลือกตั้งที่ ๓ หมายเลข ๒ ยื่นคำร้องคัดค้านว่า ผู้คัดค้านโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งโดยจัดทำป้ายหาเสียงเลือกตั้งโดยใช้ชื่อกลุ่มพลังประชาชนและสัญลักษณ์ "พ" ของพรรคพลังประชาชน โดยไม่ได้รับอนุญาต ทั้งผู้คัดค้านไม่ได้เป็นสมาชิกของกลุ่มพลังประชาชน อันเป็นการหลอกลวง หรือจงใจให้เข้าใจ

/ผิดว่า

- ๒ -

ผิดว่ากลุ่มพลังประชาชนหรือพรรคพลังประชาชนสนับสนุนผู้คัดค้านเพื่อจงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนให้ผู้คัดค้าน เป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ ทำให้การเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ ๓ ดังกล่าวมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม โดยมีพฤติการณ์เชื่อได้ว่า ผู้คัดค้านเป็นผู้ก่อ สนับสนุนหรือรู้เห็นเป็นใจให้มีการกระทำความดังกล่าว เห็นควรเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งผู้คัดค้าน มีกำหนด ๑ ปี และให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย เขตเลือกตั้งที่ ๓ แทนผู้คัดค้านใหม่ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๓๕ ประกอบพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๕๗

ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านว่า ผู้คัดค้านจัดทำป้ายหาเสียงเลือกตั้งโดยใช้ชื่อกลุ่มพลังประชาชนและสัญลักษณ์ "พ" ในแผ่นป้ายหาเสียงจริง แต่ผู้คัดค้านมิได้หลอกหลวงหรือจงใจให้เข้าใจผิดอันจะทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและยุติธรรม เนื่องจากเมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๑ ผู้คัดค้านยื่นใบสมัครเป็นสมาชิกพรรคพลังประชาชนด้วยตนเองที่ทำการพรรคกรุงเทพมหานคร ต่อมาวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๑ ผู้คัดค้านยื่นใบสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย เขตเลือกตั้งที่ ๓ สังกัดกลุ่มพลังประชาชน หลังจากนั้นจึงจัดทำป้ายหาเสียง โดยใช้ชื่อกลุ่มพลังประชาชนและสัญลักษณ์ "พ" เพราะเชื่อโดยสุจริต

/ว่าสามารถทำได้

- ๓ -

ว่าสามารถทำได้ การเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๑ สมาชิกของกลุ่มพลังประชาชน ซึ่งนำโดยนายอนุกุล วิจิฉัยย ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งหมด ๒๓ คน แต่ได้รับเลือกตั้งเพียง ๘ คน จากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายทั้งหมด ๓๖ คน เห็นได้ว่าผู้คัดค้านได้รับคะแนนเสียงโดยชนะนายสุรพลเพราะความศรัทธาและความไว้วางใจจากประชาชน เนื่องจากผู้คัดค้านเคยเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย เขตเลือกตั้งที่ ๓ มาก่อน การกระทำของผู้คัดค้านมิได้เป็นการหลอกลวงผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ลงคะแนนเสียงแก่ตน ขอให้ยกคำร้อง

ในวันนัดตรวจพยานหลักฐาน ผู้คัดค้านแถลงขอให้ศาลไต่สวนพยานของผู้ร้อง และผู้คัดค้านในประเด็นที่ว่า ผู้คัดค้านเป็นสมาชิกกลุ่มพลังประชาชน ส่วนประเด็นอื่นที่นายสุรพล กล่าวหา ผู้คัดค้านไม่ติดใจคัดค้าน

ศาลอุทธรณ์ภาค ๕ ไต่สวนพยานผู้ร้องและผู้คัดค้านแล้ว ขอให้จริงรับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๑ ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย ประกาศให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย ในวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๑ จำนวนทั้งสิ้น ๓๖ เขตเลือกตั้ง จำนวนสมาชิกทั้งสิ้น ๓๖ คน ผู้คัดค้านเป็นผู้รับสมัครรับเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ ๓ ได้หมายเลข ๑ นายสุรพล ดุรงค์ชยานุรักษ์

/เป็นผู้รับสมัคร

- ๔ -

เป็นผู้รับสมัครรับเลือกตั้งเขตเดียวกันได้หมายเลข ๒ เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๑ ผู้คัดค้าน
ยื่นใบสมัครเป็นสมาชิกพรรคพลังประชาชน วันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๑ ผู้คัดค้านยื่นใบสมัคร
รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายในกลุ่มพลังประชาชน วันที่ ๒๘
มีนาคม ๒๕๕๑ ผู้คัดค้านจัดทำป้าย ๖ ผืน โดยมีชื่อ "กลุ่มพลังประชาชน" และสัญลักษณ์
"พ" ของพรรคพลังประชาชน ปรากฏอยู่บนแผ่นป้ายหาเสียง ก่อนประกาศผลการเลือกตั้งวันที่
๒๔ เมษายน ๒๕๕๑ นายสุรพล ยืนคำคัดค้านว่า ผู้คัดค้านใช้สัญลักษณ์ของพรรคพลังประชาชน
โดยพรรคมิได้ยินยอมและใช้ชื่อกลุ่มพลังประชาชนโดยนายอนุกุล หัวหน้ากลุ่มพลังประชาชน
มิได้ยินยอม อันเป็นการหลอกลวงผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้หลงเชื่อและลงคะแนนให้ผู้คัดค้าน เข้าข่ายผิดกฎหมาย
เลือกตั้งเป็นการกระทำที่ไม่สุจริตและเที่ยงธรรม คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเชียงราย
จึงแต่งตั้งอนุกรรมการสอบข้อเท็จจริง ต่อมาวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๑ คณะกรรมการ
การเลือกตั้งประกาศผล ปรากฏว่าผู้คัดค้านได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดเชียงราย ต่อมาวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๑ พรรคพลังประชาชนมีหนังสือถึง
คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเชียงรายว่า ผู้คัดค้านไม่ได้เป็นสมาชิกพรรคพลังประชาชน
การใช้สัญลักษณ์ "พ" ของพรรคพลังประชาชน ผู้คัดค้านไม่ได้ขออนุญาตจากพรรค คดีมีปัญหา
ต้องวินิจฉัยว่า การกระทำของผู้คัดค้านเป็นการหลอกลวงหรือจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนน

/ให้ผู้คัดค้าน

- ๕ -

ให้ผู้คัดค้าน ทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม อันเป็นเหตุให้ต้องเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้คัดค้านตามมาตรา ๕๗ หรือไม่ กรณีการใช้ชื่อกลุ่มพลังประชาชน นายอนุกุล วิจิฉวลัย พยานผู้ร้องเบิกความว่า ผู้คัดค้านเป็นสมาชิกกลุ่มพลังประชาชน การเป็นสมาชิกไม่ต้องมีทะเบียนสมาชิก การสมัครเป็นสมาชิกพรรคพลังประชาชนจะต้องมาสมัครที่สำนักงานของพยาน หลังจากนั้นพยานจะส่งรายชื่อ ไปที่ทำการพรรคกรุงเทพมหานคร เขตเลือกตั้งที่ ๓ มีผู้สมัครรับเลือกตั้ง ในนามของกลุ่มพลังประชาชน ๒ คน คือผู้คัดค้านกับนายสุรพล แต่ผู้คัดค้านไม่ได้มาสมัครเป็นสมาชิกที่สำนักงานของพยาน แต่พยานทราบภายหลังว่าผู้คัดค้านสมัครเป็นสมาชิกของพรรคพลังประชาชนเองที่ทำการพรรคกรุงเทพมหานคร ก่อนสมัครรับเลือกตั้งพยานเรียกประชุมสมาชิกกลุ่มก่อน หลังจากนั้นนายสุรพลร้องคัดค้านการเลือกตั้ง พยานให้ปากคำกับคณะกรรมการการเลือกตั้งว่า ผู้คัดค้านไม่ได้เป็นสมาชิกพรรคพลังประชาชนจึงไม่สามารถใช้สัญลักษณ์ของกลุ่มพลังประชาชนได้ ต่อมาพยานได้ทำบันทึกว่า ผู้คัดค้านเป็นสมาชิกกลุ่มพลังประชาชนเพราะความหลงผิดในบัญชีรายชื่อในกลุ่มเนื่องจากมีจำนวนมาก และสมัครผ่านบุคคลอื่นทั้งการเป็นสมาชิกพรรคพลังประชาชน ไม่มีหลักฐานการตอบรับเป็นสมาชิก ปราบกฏตามบันทึกเอกสารหมายเลข ค.๑ ในวันที่ไปสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกทุกคนสวมเสื้อในนามของกลุ่มพลังประชาชนรวมทั้งผู้คัดค้านด้วย ตามภาพถ่ายหมายเลข ค.๓ ข้อนี้อ้างอิงกับคำเบิกความของผู้คัดค้าน

/นางพรทิพย์

- ๖ -

นางพรทิพย์ เจนตระกูล นายฉลอง มหาวุฒิ นางชุติมา แก้วศรี และนายวิรัช สุวรรณธาราเรื่อง พยานผู้คัดค้านเบิกความสอดคล้องกันว่า พยานเป็นสมาชิกกลุ่มพลังประชาชนซึ่งมีนายอนุกุลเป็นหัวหน้ากลุ่ม โดยไปสมัครเป็นสมาชิกพรรคพลังประชาชนที่สำนักงานของนายอนุกุลเว้นแต่ผู้คัดค้านไปสมัครเป็นสมาชิกพรรคเองที่ทำการพรรคกรุงเทพมหานคร แต่ทางพรรคไม่ได้ออกหลักฐานการเป็นสมาชิกพรรคให้ ในการหาเสียงนายอนุกุลบอกว่าได้ขออนุญาตใช้สัญลักษณ์ของพรรคพลังประชาชนแล้ว บางคนก็ใช้สัญลักษณ์ของพรรคบางคนก็ไม่ใช้ นอกจากนี้ในวันขึ้นใบสมัครทุกคนสวมเสื้อซึ่งมีตราสัญลักษณ์ของกลุ่มพลังประชาชน ก่อนเลือกตั้งผู้คัดค้านได้เข้าร่วมประชุมกับกลุ่มพลังประชาชนและร่วมกิจกรรมของกลุ่มหลายครั้ง ตามภาพถ่ายหมายเลข ค.๔ นายฉลองเคยหาเสียงลงในหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นโดยใช้สัญลักษณ์ "พ" ของพรรคพลังประชาชน แต่ไม่ได้รับการเลือกตั้ง เอกสารหมายเลข ค.๕ เห็นว่า คำเบิกความของนายอนุกุล พยานผู้ร้องเจือสมพยานผู้คัดค้าน แม้นายอนุกุลจะเคยให้การกับคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเชียงราย ในชั้นสอบสวนว่า ผู้คัดค้านไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มพลังประชาชนและไม่ได้ยินยอมให้ใช้ชื่อกลุ่มพลังประชาชน แต่ในชั้นพิจารณาพยานเบิกความยืนยันว่าผู้คัดค้านเป็นสมาชิกของกลุ่ม โดยชี้แจงในเอกสารหมายเลข ค.๑ ว่า เนื่องจากสมาชิกมีจำนวนมากจึงหลงผิดไป ทั้งคำเบิกความของนายอนุกุลในชั้นศาลก็เจือสมกับภาพถ่ายหมายเลข ค.๑, ค.๔ ที่มีภาพถ่ายผู้คัดค้านสวมเสื้อ

/ซึ่งมีตรา

- ๓ -

ซึ่งมีตราสัญลักษณ์ของกลุ่มพลังประชาชนด้วย พยานผู้คัดค้านจึงมีน้ำหนักน่าเชื่อถือ ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ผู้คัดค้านเป็นสมาชิกกลุ่มพลังประชาชน จึงมีสิทธิใช้ชื่อและสัญลักษณ์ของกลุ่มในการจัดทำป้ายหาเสียงได้

ส่วนการใช้สัญลักษณ์ "พ" ของพรรคพลังประชาชน นายอนุกุล หัวหน้ากลุ่มพลังประชาชนเบิกความว่า ในการลงรับสมัครเลือกตั้ง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย จะต้องเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองคือในกลุ่มของพยานคือ พรรคพลังประชาชน สมาชิกที่ลงรับสมัครเลือกตั้ง บางคนก็ใช้สัญลักษณ์ของกลุ่มพลังประชาชน บางคนก็ไม่ใช้นายฉลอง มหาวุฒิ นางชุติมา แก้วศรี และนายวีรชัย สุวรรณธาราเรือง พยานผู้คัดค้านเบิกความสอดคล้องกันว่า ไม่ได้ใช้สัญลักษณ์ของพรรคพลังประชาชนและได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย เห็นว่า กลุ่มพลังประชาชนของนายอนุกุล เป็นกลุ่มที่ดำเนินนโยบายทางการเมืองตามแนวของพรรคพลังประชาชน เมื่อผู้คัดค้านเป็นสมาชิกของกลุ่มพลังประชาชนด้วยทั้งได้ยื่นใบสมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคพลังประชาชนแล้วก่อนการเลือกตั้งพยานผู้คัดค้านเบิกความสอดคล้องกันว่า หลังจากสมัครเป็นสมาชิกพรรคพลังประชาชนแล้วทางพรรคไม่ได้มีเอกสารตอบรับการเป็นสมาชิกส่งมาให้ ปรากฏตามภาพถ่ายหมายเลข ค.๓ นายอนุกุลสวมเสื้อที่มีสัญลักษณ์ "พ" ของพรรคพลังประชาชนอยู่ด้วย ซึ่งนายอนุกุลพยานผู้ร้องเบิกความว่า

/สมาชิกกลุ่ม

- ๘ -

สมาชิกกลุ่มพลังประชาชนทุกคนสวมเสื้อในนามของกลุ่ม เจือสมกับคำเบิกความของผู้คัดค้านว่า
เสื้อซึ่งมีตราสัญลักษณ์ของพรรคพลังประชาชนได้รับจากนายอนุชิต พฤติการณ์ดังกล่าว
จึงมีน้ำหนักให้รับฟังได้ว่า ผู้คัดค้านเชื่อโดยสุจริตว่าตนมีสิทธิที่จะใช้สัญลักษณ์ของพรรค
พลังประชาชนในการหาเสียงได้ แม้จะปรากฏตามหนังสือลงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๐
ว่าผู้คัดค้านมิได้เป็นสมาชิกพรรคพลังประชาชน ก็เป็นเรื่องภายหลังการเลือกตั้งแล้ว
ส่วนหนังสือลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๑ เรื่องข้อห้ามในการหาเสียงเลือกตั้ง เกี่ยวกับเครื่องหมาย
พรรคการเมืองผู้สมัครต้องได้รับอนุญาตจากพรรคการเมืองก่อนจะกระทำได้ ก็ไม่ปรากฏว่าผู้ร้อง
ได้แจ้งให้ผู้คัดค้านทราบ การกระทำของผู้คัดค้านจึงมิใช่เป็นการหลอกลวงหรือจงใจให้ผู้มีสิทธิ
เลือกตั้งลงคะแนนให้ผู้คัดค้านทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม อันจะเป็นเหตุ
เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้คัดค้านตามมาตรา ๘๗ ตามคำร้องได้

จึงมีคำสั่งให้ยกคำร้อง.

นายเกียรติ เชียงปวน

นายประพัฒน์ ไพทยากรณ์

นางจุฑามาศ วงศ์ศิระวิลาส

นริศรา/พิมพ์/ทาน